

2015.

Hrvatska zaklada za znanost

Plan rada za 2015. godinu

Sadržaj

---

1. Uvod

2. Organizacijska struktura

3. Ciljevi godišnjeg plana za 2015. godinu

3.1. CILJEVI

3.2. MJERE

4. Planirane aktivnosti za 2015. godinu

4.1. ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

4.2. USPOSTAVNI ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

4.3. PROJEKT RAZVOJA KARIJERA MLADIH ISTRAŽIVAČA - IZOBRAZBA NOVIH DOKTORA ZNANOSTI

4.4. PARTNERSTVO U ISTRAŽIVANJIMA

4.5. ABbVIE-HRZZ NAGRADA ZA IZVRSNE MLADE ZNANSTVENIKE U POLJU FARMACIJE

4.6. PLANIRANA DOGAĐANJA U ORGANIZACIJI HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

5. Financijski plan

1. Uvod

U tradiciji europskih zemalja je osnivanje neovisnih zaklada za znanost čija je osnovna zadaća provođenje postupaka vrednovanja i uspostavljanje kompetitivnog sustava financiranja znanstvenih projekata. Znanstvene zaklade, većim dijelom financirane iz državnog proračuna, provode neovisna vrednovanja i na temelju istorazinskih procjena samostalno odlučuju o financiranju istraživanja. Činjenica da državna tijela ne upravljaju znanstvenim zakladama pretpostavka je za ostvarivanje neovisnosti i slobode znanstvenih istraživanja koja se provode na sveučilištima, javnim i privatnim znanstvenim ustanovama. Državna tijela određuju znanstvene politike kao i strateške prioritete u znanosti te za njih osiguravaju potrebna proračunska sredstva, a zaklade uspostavljaju neovisan sustav natječaja, odabira i financiranja najboljih znanstvenih projekata i istraživača.

S takvim je ciljem i Hrvatski sabor 2001. godine posebnim zakonom¹ osnovao Hrvatsku zakladu za znanost s temeljnom svrhom razvoja i promicanja znanosti i tehnologijskog razvoja u Republici Hrvatskoj te s krajnjim ciljem osiguravanja održivog društvenog i gospodarskog razvoja uz poticanje zapošljavanja, vodeći se načelima socijalne uključenosti.

Promjenom Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost 2012. godine i imenovanjem novog Upravnog odbora u travnju 2013. započela je temeljita promjena sustava financiranja znanstvenih istraživanja i razvoja karijera mladih istraživača u Republici Hrvatskoj. U 2013. godini Zaklada je od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u potpunosti preuzela provođenje natječaja za nacionalne znanstvene projekte raspisavši nove natječeaje. Na natječaj otvoren u listopadu 2013. zaprimljeno je 668 prijava od čega je za financiranje odabrano njih 240.

Potpore znanstvenim istraživanjima dodjeljuju se isključivo na temelju natječaja. Postupak vrednovanja provodi se objektivnom i mjerodavnom znanstvenom i stručnom recenzijom. Kako bi se osigurao izbor i financiranje najboljih projekata, Zaklada je razvila postupak vrednovanja projektnih prijedloga koji se temelji na prihvaćenoj europskoj praksi istorazinske procjene (engl. *peer review*) u kojemu sudjeluju međunarodni stručnjaci te na vrednovanju u odborima u koje su uključeni hrvatski i međunarodni stručnjaci, pri čemu se vodi računa o uvjetima natječaja i znanstvenoj kakvoći pojedinih prijedloga, kao i o uravnoteženom razvoju znanstvenih područja i polja u Republici Hrvatskoj. U vrednovanje natječaja iz 2013. godine sudjelovalo je 44 člana stalnih odbora područja, 168 članova panela i 1100 recenzenata.

---

¹ NN 117/01.

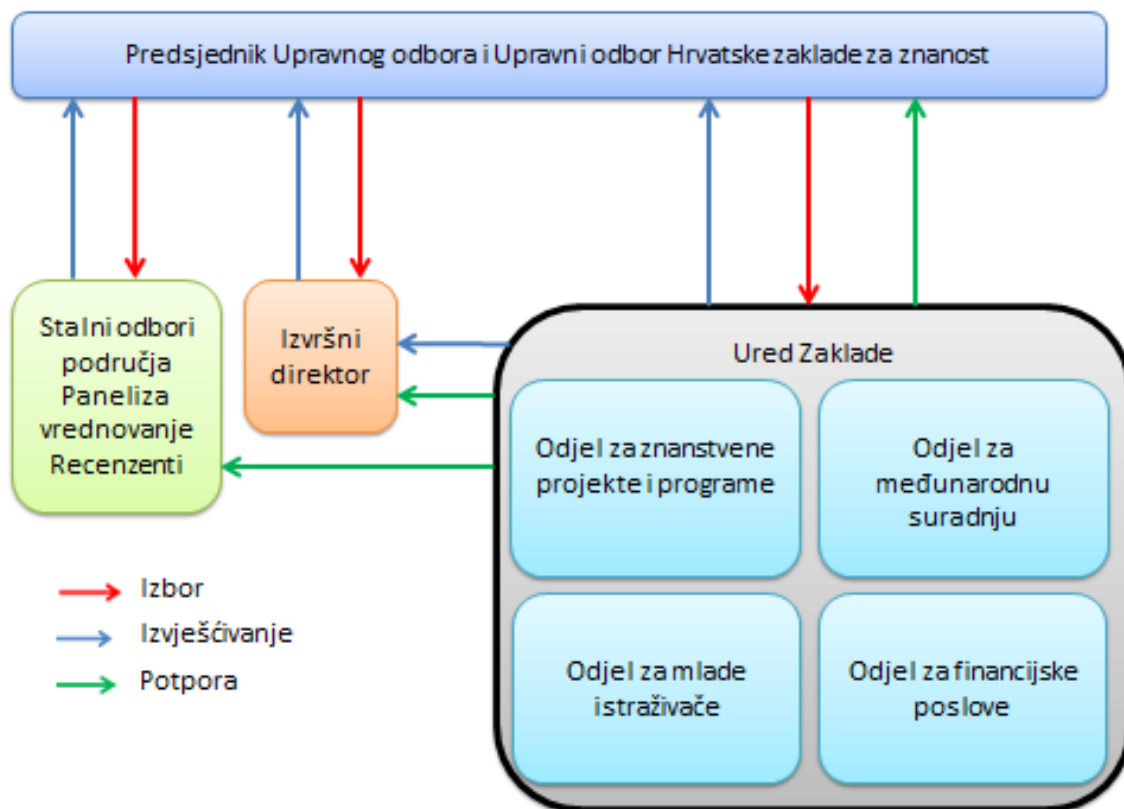
Zaklada je 2008. godine postala punopravna članica Europske znanstvene zaklade (ESF, *European Science Foundation*), čime je olakšana integracija hrvatskih znanstvenika u europski istraživački prostor, kao i razvoj programa, politike rada, procedura vrednovanja i upravljanja financiranim projektima. U rujnu 2011. godine Zaklada je potpisala Deklaraciju o pristupanju Europskoj povelji za istraživače i Kodeksu o zapošljavanju istraživača. Tijekom 2012. godine provedene su analize rada Zaklade koje su temelj Strateškog i Akcijskog plana kako bi se načela ovih dokumenata primijenila i poštovala u radu Zaklade. Nakon vrednovanja ovih dokumenata, Europska komisija je u svibnju 2013. dodijelila Zakladi pravo na uporabu loga *HR Excellence in Research* što znači da su procedure Zaklade usporedive s procedurama u EU i procedurama ostalih ustanova koje se bave financiranjem istraživanja. Od svibnja 2013. godine Zaklada je i punopravna članica *Science Europe*, novoosnovane organizacije koja okuplja preko 50 istraživačkih institucija te institucija koje financiraju znanstvena istraživanja iz 26 različitih zemalja da bi promovirala zajedničke interese, definirala zajednička polazišta za znanstvenu politiku, prioritete i strategije te potaknula integraciju znanstvenika u europski istraživački prostor.

2. Organizacijska struktura

Zakladom upravlja sedmočlani Upravni odbor i izvršni direktor. Ured Zaklade čine Odjel za znanstvene projekte i programe, Odjel za mlade istraživače, Odjel za financijske poslove i Odjel za međunarodnu suradnju. Svaki odjel ima voditelja i djelatnike čija su radna mjesta sistematizirana temeljem opisa poslova odjela.

Za provođenje stručnog vrednovanja projektnih prijedloga ili prijave za mentore doktorandima, Upravni odbor može osnovati povremena i trajna povjerenstva. Stalni odbori područja osnovani su prema znanstvenim područjima, te su, između ostalih zadaća, zaduženi za grupiranje prijave na natječaje u panele za vrednovanje te imenovanje njihovih članova. Međunarodno istraživačko vrednovanje provode inozemni recenzenti koji se imenuju posebno za pojedini projekt.

Organizacijska struktura

---

3. Ciljevi godišnjeg plana za 2015. godinu

3.1. CILJEVI

Ciljevi za 2015. godinu su:

1. Završetak postupaka vrednovanja natječaja iz 2014. godine za programe Istraživački projekti i Uspostavni istraživački projekti te uspostavljanje sustava praćenja financiranih projekata;
2. Pokretanje novog ciklusa natječaja programa Istraživački projekti;
3. Pokretanje novog ciklusa natječaja za program financiranja doktoranada;
4. Pokretanje novog ciklusa natječaja AbbVie-HRZZ nagrada za izvrsne mlade znanstvenike u polju farmacije.

3.2. MJERE

Kako bi se ostvarili navedeni ciljevi, predviđa se provedba sljedećih mjera:

1. Potpisivanje ugovora o financiranju s voditeljima projekata koji su pozitivno vrednovani – dovršetak vrednovanja te početak ugovaranja pozitivno vrednovanih projekata predviđa se za travanj 2015. godine;
2. Izrada izvješća o rezultatima vrednovanja projektnih prijedloga prijavljenih na natječajne Istraživački projekti i Uspostavni istraživački projekti u 2014. godini, s pregledom po znanstvenim područjima, poljima, ustanovama i ostalim pokazateljima, kao i razvoj sustava praćenja projektnih prijedloga koji se temelji na mjerljivim indikatorima;
3. Priprema natječajne dokumentacije za natječaje koji će se raspisati tijekom 2015. godine – tijekom 2015. godine raspisat će se natječaji za programe Istraživački projekti, Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti, te za AbbVie-HRZZ nagradu za izvrsne mlade znanstvenike u polju farmacije;
4. Završetak programiranja EPP sustava za prijavu projekata, kao i dovršetak sustava za postupak nadgledanja projektnih prijedloga te financiranih doktoranada;

5. Unaprjeđenje baze projekata, opreme i vrednovatelja;
6. Stručno usavršavanje djelatnika Zaklade i vrednovatelja – detaljnije je razrađeno Planom stručnog osposobljavanja i usavršavanja djelatnika HRZZ za 2015. godinu;
7. Jačanje međunarodne suradnje – Zaklada sudjeluje u sljedećim organizacijama i mrežama: Science Europe i European Science Foundation (ESF).
8. Osiguravanje javne dostupnosti informacija o radu HRZZ.

4. Planirane aktivnosti za 2015. godinu

Osnovne skupine natječaja koje će Zaklada raspisati opisane su Zakonom o Hrvatskoj zakladi za znanost. Tijekom 2015. godine Zaklada će raspisati natječeaje za sljedeće programe: Istraživački projekti, Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti, te za AbbVie-HRZZ nagrada za izvrsne mlade znanstvenike u polju farmacije.

4.1. PROGRAM ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

Istraživačkim projektima je cilj stvaranje novog i unaprjeđenje postojećeg znanja (podržavaju istraživanje, razvojno-tehnološke aktivnosti) ili primjene tih znanja i njihovog korištenja. Njima se financiraju temeljna istraživanja koja unapređuju znanje o određenom području i koja su usmjerena na bolje razumijevanje predmeta istraživanja te primijenjena istraživanja koja se provode s jasnim tehnološkim, gospodarskim, ili društvenim ciljevima.

Opći cilj ovog programa je razvoj hrvatskog znanstveno - istraživačkog prostora i stvaranje novih znanja s konačnim ciljem jačanja hrvatskog gospodarstva i dobrobiti društva. Također, ovim se programom nastoji podržati istraživačke skupine koje se bave međunarodno i/ili nacionalno značajnom problematikom, a čiji su voditelji istaknuti znanstvenici s međunarodno priznatim dostignućima i aktivnim istraživačkim skupinama. Konačni je cilj stvaranje kritične mase istraživačkih grupa koje mogu biti konkurentne na međunarodnoj razini i znanstvenika koji mogu biti mentori nove generacije mladih istraživača.

Natječaj za program Istraživački projekti prvi puta je raspisan u listopadu 2013. godine s rokom završne prijave u studenom. Predviđeno je financiranje u trajanju od dvije do četiri godine, s najviše 1.000.000 kuna za projekte u trajanju od 4 godine, osim za društvene i humanističke znanosti gdje je najveći iznos financiranja 600.000 kuna. Financiraju se sljedeće opće kategorije troškova: materijalni troškovi istraživanja, troškovi osoblja, troškovi diseminacije i suradnje, oprema (nova oprema, servisno održavanje opreme, nadogradnja opreme). Za financiranje je prihvaćeno 186 projekata. U 2014. godini raspisan je drugi natječaj za program Istraživački projekti na koji je zaprimljeno 311 projektnih prijedloga. Raspisivanjem natječaja u 2015. godini uspostaviti će se stabilan sustav financiranja znanstvenih istraživanja unutar rokova već prihvaćenih u znanstvenoj zajednici.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu Istraživački projekti

- **siječanj - veljača** – međunarodno istorazinsko vrednovanje.
- **veljača - ožujak** – sastanci panela za vrednovanje i stalnih odbora područja.
- **ožujak** – završetak vrednovanja projektnih prijedloga prijavljenih na natječaj za program Istraživački projekti objavljen u lipnju 2014.
- **travanj** – financijsko pregovaranje i ugovaranje projekata.
- **lipanj** – objava novog natječaja za program Istraživački projekti zajedno s pripadajućom prijavnom dokumentacijom i kriterijima za vrednovanje.
- **rujan** – zatvaranje natječaja za program Istraživački projekti.
- **listopad** - administrativna provjera
- **listopad - studeni** - sastanci stalnih odbora područja
- **studeni** – početak međunarodnog istorazinskog vrednovanja.

4.2. PROGRAM USPOSTAVNI ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

Program je razvijen kako bi se osigurala brža uspostava samostalnih istraživačkih karijera znanstvenika. Najuspješnije vrednovani znanstvenici dobiti će mogućnost uspostavljanja vlastitih istraživačkih skupina koje se bave međunarodno kompetitivnim problematikama na javnim hrvatskim sveučilištima i javnim znanstvenim institutima.

Programom se omogućava da znanstvenici tijekom trogodišnjeg financiranja uspostave svoj laboratorij i/ili istraživačku skupinu. Pritom mora biti jasno pokazano kako će se izgraditi nova istraživačka skupina, neovisna od prethodne suradnje sa mentorom istraživača koji predlaže projekt. Tematika koja se predlaže projektnim prijedlogom mora biti međunarodno prepoznatljiva i nacionalno relevantna, a predlagač projekta mora imati izvrstan popis postignuća (engl. *track record*).

Ustanova mora jasnom i konkretnom financijskom potporom podržati rad istraživačke skupine u nastajanju, te dokazati podršku skupini mladog istraživača i nakon završetka projekta koji financira Hrvatska zaklada za znanost, čime se jamči prijenos specijaliziranog znanja i uspješan razvoj stručnjaka u međunarodno kompetitivnim problematikama. Potpora ustanove mora uključivati i potporu razvitku tematike predloženog istraživanja i prikazati na koji se način razvoj novog područja istraživanja dugoročno uklapa u razvoj ustanove.

Predviđeno financiranje u programu Uspostavni istraživački projekti raspisanom 2013. godine iznosilo je do 1.000.000 kuna za razdoblje od 3 godine, osim za društvene i humanističke znanosti gdje je najveći predviđeni iznos 600.000 kuna. Uspostavnim istraživačkim projektom moguće je financirati opremu i njezino održavanje, materijalne troškove istraživanja, troškove diseminacije i suradnje te troškove osoblja. Za financiranje je prihvaćeno 55 Uspostavnih istraživačkih projekata. U 2014. godini raspisan je drugi natječaj za program Uspostavni istraživački projekti na koji su zaprimljena 103 projektna prijedloga.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu Uspostavni istraživački projekti

- **siječanj - veljača** – međunarodno istraživačko vrednovanje.
- **veljača - ožujak** – sastanci panela za vrednovanje i stalnih odbora područja.
- **ožujak** – završetak vrednovanja projektnih prijedloga prijavljenih na natječaj za program Istraživački projekti objavljen u lipnju 2014.
- **travanj** – financijsko pregovaranje i ugovaranje projekata.

4.3. PROJEKT RAZVOJA KARIJERA MLADIH ISTRAŽIVAČA - IZOBRAZBA NOVIH DOKTORA ZNANOSTI

Jedan od glavnih razloga za proračunsko financiranje znanosti je i unaprjeđenje ljudskih potencijala. Budući razvoj sustava temeljnih, primijenjenih i razvojnih istraživanja, prijenos i primjena novih tehnologija, kao i stvaranje pretpostavki za vlastite inovacije i njihovu primjenu ovise o kvaliteti poslijediplomskog obrazovanja mladih istraživača, planiranju i razvoju njihovih karijera te sposobnosti Republike Hrvatske da zadrži najbolje mlade znanstvenike i potakne njihovo zapošljavanje, ne samo u znanstvenom i akademskom sektoru, već i u gospodarstvu. Strateški cilj Zaklade je razviti cjelovit program financiranja razvoja karijera mladih istraživača, od doktorskih studija do poslijedoktorskih specijalizacija u zemlji i inozemstvu, kao i aktivnog poticanja mobilnosti iz akademskog u gospodarski sektor.

Svrha natječaja „Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti“ Hrvatska zaklada za znanost objavljuje ovaj natječaj kako bi znanstveno aktivnim mentorima koji se bave međunarodno i/ili nacionalno značajnom problematikom omogućila da u svoje znanstvene projekte uključe mlade istraživače koji žele sudjelovati u znanstveno-istraživačkom radu te usmjeriti svoju karijeru prema vrhunskoj znanosti.

Konačni cilj je izobrazba novih doktora znanosti koji će karijeru nastaviti u kompetitivnim istraživanjima i/ili razvoju novih tehnologija u gospodarstvu. Također, ovim se natječajem potiče jačanje mentorskih kapaciteta u hrvatskim znanstvenim ustanovama, prijenos, prihvaćanje i primjena novih znanja te se pospješuje razina poslijediplomske izobrazbe i znanstvenog razvoja mladih istraživača.

Financiranje uključuje potporu u dva razdoblja, svaki u trajanju 2 godine. U prvoj fazi koja traje dvije godine, doktorand pohađa doktorski studij te je obvezan položiti ispite i ostale obveze sukladno izvedbenom planu studija. Temeljem vrednovanja postignutih rezultata moguće je nastaviti financiranje sljedeće dvije godine. Najvažniji kriterij za procjenu mentora je dobro obrazložen okvirni plan razvoja doktoranda koji počiva na razrađenom, obrazloženom i smislenom planu znanstvenog razvoja s jasnom temom doktorske disertacije, oblicima sudjelovanja u projektu, očekivanim postignućima rada na projektu kao i obrazloženom vezom dokorskog studija s projektom jer je samo tako moguć sustavan nadzor i praćenje razvoja mladih istraživača kao i napredak u istraživačkom potencijalu.

„Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti“ pokrenut je prvi puta 2014. godine a odobrena su 182 mentora. Ustanove na kojoj su mentori zaposleni provele su javne natječaje, odabrale doktorande čime je

započelo uključivanje mladih istraživača u sustav znanosti. Raspisivanjem novog ciklusa natječaja u prvoj polovici 2015. godine broj mladih istraživača porasti će za novih 250 doktoranada čime će biti zaustavljen negativan trend zapošljavanja mladih znanstvenika.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti

- **veljača** – definiranje uvjeta natječaja, natječajne dokumentacije i kriterija vrednovanja mentora i mladih istraživača.
- **ožujak - travanj** - prilagođavanje elektroničkog sustava za prijavu (EPP) za program financiranja doktoranada.
- **travanj - svibanj** – objava natječaja za program financiranja doktoranada.
- **svibanj - lipanj** – zatvaranje natječaja i vrednovanje kandidata za mentore.
- **srpanj** – objavljivanje pozitivno vrednovanih kandidata za mentore.
- **rujan** – ustanove na kojima su zaposleni odabrani mentori objavljuju natječaje za mlade istraživače.
- **listopad** – obavještanje Zaklade o odabranim doktorandima, potpisivanje ugovora.

4.4. PROGRAM PARTNERSTVO U ISTRAŽIVANJIMA

Jedan od temeljnih ciljeva programa je povećati izvanproračunski udio ulaganja u znanstvena istraživanja na načelima javnog i privatnog partnerstva. Na taj način Zaklada će osigurati početne uvjete i poticaj znanstvenicima za ostvarivanje partnerstva s gospodarstvom čime će se potaknuti znanstveno-istraživački rad u industriji te olakšati uspostavljanje partnerstva dviju ili više ustanova u provođenju istraživanja. Pritom će se potaknuti hrvatsku akademsku zajednicu, odnosno, industriju i poduzetništvo na obrazovanje pojedinaca u svrhu stjecanja najviše razine akademskih kompetencija koji će služiti ne samo znanstvenim istraživanjima, nego i razvitku gospodarstva, posebno razvijanju privrednih grana koje se temelje na visokoj tehnologiji.

Program će podupirati relevantna znanstvena istraživanja, koja mogu ubrzati razvoj novih i postojećih poduzeća te nastoji privući one predstavnike industrije i poduzetništva koji će značajno doprinijeti ekonomskom i tehnologijskom razvoju Republike Hrvatske. Projektima financiranim u programu Partnerstvo u istraživanju mora biti iskazana iznimna istraživačka vrijednost, fleksibilnost u odgovaranju na nove istraživačke prilike te integriranje istraživanja i obrazovanja. Poticati će se projekti koji utječu na istraživački kapacitet znanstvene ustanove te povećavaju istraživanje i razvoj u partnerskoj tvrtki.

S ovim programom Zaklada želi ojačati transfer znanja između znanstvenih i neakademske ustanove, odnosno tvrtki i poduzetnika, pospješiti razumijevanje, prilagođavanje i razvoj istraživačkih kompetencija za potrebe gospodarstva, ojačati suradnju između sveučilišta, istraživačkih ustanova, industrije te privatnog i javnog sektora, kao i edukacija i trening mladih znanstvenika te njihovo usmjeravanje prema industriji i poduzetništvu.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu Partnerstvo u istraživanjima

- **veljača** – zatvaranje natječaja za program Partnerstvo u istraživanjima.
- **ožujak** – administrativna provjera
  - sastanci stalnih odbora
  - vrednovanje.

4.5. *AbbVie-HRZZ* NAGRADA ZA IZVRSNE MLADE ZNANSTVENIKE U POLJU FARMACIJE

AbbVie-HRZZ nagrada dodjeljuje se izvrsnim mladim znanstvenicima za provođenje istraživanja kojima se potiče razvoj inovacija te daljnja suradnja između gospodarstva i javnih znanstvenih ustanova u polju farmacije.

Kriteriji za vrednovanje prijave uključuju, između ostaloga, inovativnost i znanstveni doprinos predloženog istraživanja, mogućnost primjene rezultata istraživanja u društvenom i/ili gospodarskom sektoru te procjenu dosadašnjih znanstvenoistraživačkih aktivnosti predlagača projekta poput objavljenih znanstvenih radova u prvom kvartilu najizvrsnijih časopisa u predmetnom području znanosti, dobivenih uglednih nagrada i priznanja za znanstveno djelovanje.

Na natječaj se mogu prijaviti mladi znanstvenici – poslijedoktorandi, odnosno, viši asistenti zaposleni na javnim znanstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja

- **svibanj** - objava natječaja.
- **lipanj** - zatvaranje natječaja.
  - vrednovanje pristiglih prijava.
  - javno predstavljanje dobitnika.

4.6. PLANIRANA DOGAĐANJA U ORGANIZACIJI HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

Ciljeve natječaja i način prijave Zaklada će javno predstaviti na sveučilištima i javnim institutima. Javno predstavljanje Zaklade intenzivirat će se u mjesecima koji prethode raspisivanju natječaja. Uz javna izlaganja Zaklada će sve podatke vezane uz nove programe, ali i rezultate natječaja koji su u tijeku, objavljivati na svojim mrežnim stranicama te u glasilu Zaklade u elektroničkom obliku.

- **travanj – rujan** – javna predstavljanja natječaja Hrvatske zaklade za znanost.

5. Financijski plan

Financijski plan Zaklade dostupan je na mrežnim stranicama zaklade (www.hrzz.hr). Godišnji plan rada usklađen je s financijskim planom.

Upravni odbor Hrvatske zaklade za znanost donio je Plan rada za 2015. godinu na 38. sjednici održanoj 19.prosinca 2014.

Urbroj: O-3632-2014.

Predsjednik Upravnog odbora
Akademik Dario Vretenar